

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 13 september 2023
(OR. en)

12965/23
ADD 3

Interinstitutioneel dossier:
2023/0321(CNS)

FISC 191
ECOFIN 870
IA 224

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	13 september 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	SWD(2023) 309 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG [...] bij [...] Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende een kader voor de belastingheffing van de inkomsten van bedrijven in Europa (Befit) en Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake verrekenprijzen

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2023) 309 final.

Bijlage: SWD(2023) 309 final

Brussel, 12.9.2023
SWD(2023) 309 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

[\[...\]](#)

bij

[\[...\]](#)

Voorstel voor een richtlijn van de Raad
betreffende een kader voor de belastingheffing van de inkomsten van bedrijven in
Europa (Befit)
en
Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake verrekenprijzen

{COM(2023) 532 final} - {SWD(2023) 308 final}

Samenvatting
Effectbeoordelingsverslag bij het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende een kader voor de belastingheffing van de inkomsten van bedrijven in Europa (Befit) en het voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake verrekenprijzen
A. Behoeftte aan actie
Wat is het probleem en waarom is het een probleem op EU-niveau?
Terwijl de EU dertig jaar interne markt viert, hebben ondernemingen nog steeds te maken met verschillende nationale vennootschapsbelastingstelsels. Naast verschillende vennootschapsbelastingtarieven en -stimuli heeft elk nationaal systeem uiteenlopende kenmerken. Ondernemingen die in de hele EU actief zijn, krijgen te maken met uiteenlopende belastingregels, -praktijken, -interpretaties en administratieve vereisten, alsook met de wisselwerking tussen de verschillende stelsels en met een bilaterale toewijzing van heffingsrechten en inkomsten tussen de lidstaten. Dit leidt ertoe dat de berekening van de verschuldigde belasting en de middelen die nodig zijn om aan de belastingverplichtingen te voldoen, per lidstaat verschillen. Op de interne markt actieve ondernemingen hebben hierdoor te maken met een grote complexiteit en een ongelijk speelveld. Dit leidt voor EU-ondernemingen tot hoge kosten voor de naleving van de belastingvoorschriften en vormt een belemmering voor de grensoverschrijdende uitbreiding van hun activiteiten. De verschillen in fiscale behandeling kunnen investeringsbeslissingen verstoren en kunnen leiden tot fiscale onzekerheid en geschillen, terwijl dit wellicht vermijdbaar was geweest. Deze kwesties zijn bijzonder belangrijk op EU-niveau omdat de EU een sterk geïntegreerde interne markt heeft. Hoewel er op tal van andere gebieden aanzienlijke vooruitgang is geboekt in de EU-wetgeving om te garanderen dat ondernemingen op de interne markt kunnen functioneren volgens gemeenschappelijke normen, blijven de uiteenlopende vereisten voor de vennootschapsbelasting een obstakel vormen. In een steeds meer gedigitaliseerde en geïntegreerde Europese economie, waar veel ondernemingen over de grenzen heen actief zijn, kan de interne markt niet zijn volledige potentieel bereiken als deze problemen op EU-niveau niet worden aangepakt.
Wat is het streefdoel?
De algemene doelstellingen van het initiatief zijn: i) de belastingregels voor ondernemingen in de EU vereenvoudigen; ii) groei en investeringen in de EU stimuleren; iii) zorgen voor eerlijke en duurzame belastinginkomsten voor de lidstaten. Om deze algemene doelstellingen te bereiken, moeten de volgende specifieke doelstellingen worden verwezenlijkt: i) de nalevingskosten voor ondernemingen in de EU verminderen; ii) grensoverschrijdende uitbreiding aanmoedigen; iii) bijdragen tot het verminderen van verstoringen die van invloed zijn op zakelijke beslissingen teneinde een gelijk speelveld te waarborgen; iv) het risico op dubbele en te hoge belastingheffing en belastinggeschillen verminderen, en v) ondernemingen meer fiscale zekerheid en een eerlijkere belastingheffing bieden.
Wat is de toegevoegde waarde van maatregelen op EU-niveau (subsidiariteit)?
De problemen die met het initiatief zullen worden aangepakt, komen in alle lidstaten voor en kunnen niet doeltreffend worden aangepakt door uiteenlopende acties op nationaal niveau. Aangezien de problemen het gevolg zijn van de versnippering van en de verscheidenheid aan nationale systemen, kunnen niet-gecoördineerde nationale maatregelen ongewenste gevolgen hebben doordat ze de complexiteit vergroten. Ook een bilaterale aanpak kent beperkingen, met name voor groepen die in meer dan twee lidstaten actief zijn. In dit verband zou alleen een EU-breed initiatief dat voorziet in gemeenschappelijke regels doeltreffend zijn. Aangezien de problemen in de eerste plaats grensoverschrijdend van aard zijn, kunnen ze alleen worden opgelost door middel van wetgeving op EU-niveau. De verwachte vermindering van de nalevingskosten en van de fiscale onzekerheid zal dan weer de

investeringen en de grensoverschrijdende expansie in de EU bevorderen. In verschillende lidstaten actieve ondernemingen zullen de vrijheid van vestiging en het vrije verkeer van kapitaal optimaal kunnen benutten zonder te worden gehinderd door onnodige fiscale obstakels. Dit initiatief bevat dan ook, indien het wordt genomen met behulp van het EU-recht, elementen die waarde toevoegen overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel. Een gemeenschappelijke aanpak voor alle lidstaten biedt de grootste kans om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken.

B. Oplossingen

Welke opties dienen zich aan? Is er een voorkeursoptie? Zo nee, waarom niet?

De doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt via een initiatief dat twee rechtshandelingen omvat om de huidige problemen met betrekking tot de vennootschapsbelasting van groepen vennootschappen op de interne markt aan te pakken. De eerste handeling zal gemeenschappelijke regels omvatten voor de berekening van de belastinggrondslag van grote groepen vennootschappen in de EU, terwijl de tweede zal voorzien in een gemeenschappelijke aanpak inzake verrekenprijzen voor de lidstaten. Dit initiatief wordt geanalyseerd in het effectbeoordelingsverslag:

In het kort worden, voor de belastingplichtigen die binnen het toepassingsgebied ervan zullen vallen, de 27 uiteenlopende vennootschapsbelastingstelsels vervangen door een nieuwe reeks vereenvoudigde, nauw bij de beginselen van pijler 2 aansluitende belastingregels voor de berekening van de belastinggrondslag van ondernemingen in grote groepen. De heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting van de groep in de EU zal worden berekend op basis van de jaarrekeningen, waarna de aldus verkregen geaggregeerde grondslag zal worden toegerekend aan de groepsleden in de lidstaten.

Een gemeenschappelijke aanpak van verrekenprijzen zal zorgen voor consistentie in de wijze waarop de lidstaten transacties tussen geassocieerde ondernemingen behandelen, waardoor de winstverschuiving wordt verminderd en de fiscale zekerheid en transparantie worden vergroot.

In het verslag worden verschillende beleidsopties in kaart gebracht en worden in het bijzonder drie combinaties van deze opties beoordeeld.

Variant 1 — “Alomvattend”: in deze variant worden regels voorgesteld die bindend zijn voor alle belastingplichtigen, de hoogste graad van harmonisatie opleveren en onmiddellijk toepasselijk zijn. Deze combinatie van opties heeft de breedst mogelijke reikwijdte en levert bijgevolg de meest verregaande vereenvoudiging op voor EU-ondernemingen en de belastingautoriteiten van de lidstaten, aangezien zij in de plaats zou komen van de huidige nationale regels inzake groepsbelasting in de EU.

Variant 2 — “Light”: in deze variant worden facultatieve regels voorgesteld en is sprake van de minste mate van harmonisatie en van geleidelijke toepassing. Deze combinatie van opties zou de bestaande situatie op een aantal punten wijzigen, maar die wijzigingen zouden een beperktere reikwijdte hebben, minder omvattend zijn en geleidelijk worden toegepast.

Variant 3 — “Combinatie” — de voorkeursoptie: deze variant combineert aspecten van verplichte harmonisatie en geleidelijke toepassing, en voorziet in een hybride aanpak met gemeenschappelijke en verplichte regels gericht op grote groepen die zeer waarschijnlijk grensoverschrijdende structuren hebben en naar verwachting het meeste baat zullen hebben bij de vereenvoudiging die het systeem biedt. De verrekenprijsregels worden geharmoniseerd via op beginselen gebaseerde wetgeving en vormen het kader voor toekomstige coördinatie tussen de lidstaten op dit gebied. Variant 3 is efficiënt, aangezien het beperkte verplichte toepassingsgebied ervan zodanig is afgebakend dat het alleen die groepen omvat die het meest van de gemeenschappelijke regels kunnen profiteren. Voorts omvat deze variant een overgangsregel voor de toerekening van de belastinggrondslag van de groep, met het gemiddelde van de belastbare resultaten in de voorgaande drie boekjaren als uitgangspunt, als waarborg voor de stabiliteit van de belastinginkomsten op nationaal niveau. Zij omvat ook een evaluatiemechanisme dat de weg zou kunnen effenen voor een permanente

toerekeningsmethode, eventueel op basis van evenredige toewijzing op grond van een formule.
C. Effecten van de voorkeursoptie
Welke voordelen biedt de voorkeursoptie?
In de effectbeoordeling wordt gewezen op de positieve effecten voor ondernemingen en de economie in de EU als gevolg van mogelijke verlagingen van de huidige kosten van de naleving van de belastingvoorschriften voor grensoverschrijdend opererende ondernemingen, grensoverschrijdende verliescompensatie, geharmoniseerde regels voor de belastinggrondslag, zoals afschrijvingspercentages, en de toerekening van een gemeenschappelijke belastinggrondslag. In de effectbeoordeling wordt gekeken naar het macro-economische effect van de voorkeursoptie op het bbp en de belastinginkomsten in de EU.
Welke kosten brengt de voorkeursoptie met zich mee?
De kosten kunnen niet nauwkeurig worden geraamd, omdat het initiatief geen precedent heeft waarop wij ons kunnen beroepen. Bovendien zijn er geen specifieke gegevens die op betrouwbare wijze kunnen worden gebruikt om zeer concrete ramingen te maken. In het effectbeoordelingsverslag wordt geprobeerd een aantal van de mogelijke kosten te beschrijven. Voor grote groepen zal de toepassing van het gemeenschappelijk kader voor de berekening van hun belastbare resultaten naar verwachting de volgende kosten met zich meebrengen: (eenmalige) aanpassingskosten op korte termijn om IT-systemen bij te werken en personeel van ondernemingen en belastingdiensten op te leiden met het oog op het nieuwe systeem, en lopende operationele kosten van administratieve aard, bv. voor personeel dat zich bezighoudt met de inlichtingenuitwisseling tussen belastingdiensten. Op het gebied van verrekenprijzen zullen belastingplichtigen en nationale autoriteiten niet met extra kosten worden geconfronteerd, aangezien er zich nu al veel medewerkers van grote groepen en belastingdiensten daarmee bezighouden. De optie brengt initiële aanpassingskosten met zich mee voor opleiding om vertrouwd te raken met de nieuwe regels, maar de grotere duidelijkheid en de Uniebrede toepassing van de nieuwe regels zullen uiteindelijk tot lagere nalevings- en administratieve kosten leiden.
Wat zijn de gevolgen voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en het concurrentievermogen?
Kleine en middelgrote ondernemingen: Kmo-groepen die geconsolideerde jaarrekeningen indienen, kunnen ervoor kiezen zich aan te sluiten en aldus de gemeenschappelijke regels voor de berekening van de belastinggrondslag toe te passen. Aangezien de regels voor kmo's optioneel blijven, verwachten wij geen nadelige gevolgen. In plaats daarvan zullen kmo's profiteren van het voordeel dat zij de eenvoudigste en meest kostenefficiënte oplossing kunnen kiezen op basis van hun individuele behoeften. Concurrentievermogen: Het initiatief zal naar verwachting een positief effect hebben op het concurrentievermogen wat betreft kosten en prijzen door de invoering van gemeenschappelijke regels en een gemeenschappelijke aanpak. Alle elementen behelzen vereenvoudigingen van de huidige vennootschapsbelastingregels, waardoor de nalevingskosten voor ondernemingen die op alle segmenten van de interne markt actief zijn, zullen dalen. De gemeenschappelijke regels zullen naar verwachting ook zorgen voor een gelijk speelveld, belemmeringen voor grensoverschrijdende expansie wegnemen en het internationale concurrentievermogen van EU-ondernemingen ten opzichte van ondernemingen van buiten de EU verbeteren, met name ondernemingen die op andere grote markten actief zijn.
Zijn er nog andere significante gevolgen?
In de effectbeoordeling werd ook nagegaan of het initiatief gevolgen kan hebben voor het milieu of de maatschappij, of voor de grondrechten. Er worden geen bijzondere en directe gevolgen voor het milieu verwacht. Evenmin worden er aanzienlijke sociale gevolgen

verwacht. De vrijgekomen middelen kunnen echter een positieve invloed hebben op verschillende gebieden, zoals duurzame investeringen en werkgelegenheidsbeslissingen. Het initiatief zou ook geen gevolgen hebben voor de grondrechten, die gegarandeerd zijn, en de persoonsgegevens zullen worden beschermd.

Evenredigheid?

De voorkeursoptie gaat niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen te verwezenlijken en richt zich op elementen waarbij de meerwaarde van het optreden van de EU verder gaat dan wat de lidstaten alleen kunnen bereiken.

D. Evaluatie

Wanneer wordt het beleid geëvalueerd?

Bij de evaluatie van het initiatief — **die vijf jaar na de inwerkingtreding van de richtlijnen zal worden verricht** — moet worden beoordeeld in hoeverre de geschetste doelstellingen zijn verwezenlijkt. Ook zal worden geanalyseerd in hoeverre de verwachte vereenvoudigingen voor de doelgroep zijn gerealiseerd en zullen de daarmee verband houdende administratieve en regelgevingslasten worden beoordeeld. De Commissie zal de uitkomsten van de evaluatie presenteren in een verslag. Daarnaast zal de Befit-evaluatie een herziening van de overgangsregel inzake toerekening omvatten. Indien de Commissie dat op basis van de evaluatie passend acht, kan zij een wetgevingsvoorstel tot wijziging van de toerekeningsmethode vaststellen, eventueel door een formule in te voeren.